

ÇOCUK VE EKOLOJİ

Çevre Eğitimi Etkinliği Hazırlama ve Sunma

Dr. Taşkın Taştepe

11. BAHÇEMİZİ DÜZENLİYORUZ

Etkinlik Çeşidi: Sanat ve Müzik (Bütünleştirilmiş Büyük-Küçük Grup Etkinliği)
Yaş Grubu: 60 - 72 Ay

KAZANIMLAR VE GÖSTERGELERİ

Dil Gelişimi

Kazanım 8. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder. (Dinlediklerini/izlediklerini resim, müzik, drama, şiir, öykü gibi çeşitli yollarla sergiler.)

Kazanım 10. Görsel materyalleri okur. (Göstergeleri: Görsel materyalleri inceler. Görsel materyalleri açıklar.)

Motor Gelişim

Kazanım 5. Müzik ve ritim ve eşliğinde hareket eder. (Göstergeleri: Müzik ve ritim eşliğinde dans eder.)

Sosyal ve Duygusal Gelişim

Kazanım 13. Estetik değerleri korur. (Göstergeleri: Çevresinde gördüğü güzel ve rahatsız edici durumları söyler. Çevresini farklı biçimlerde düzenler.)

MATERYALLER

Kalem, kâğıt, boya, fotoğraf makinesi.

SÖZCÜKLER

KAVRAMLAR

Zıt: güzel - çirkin

ÖĞRENME SÜRECİ

- ★ Çocuklarla bahçede gözlem yapılır. Bahçedeki farklı nesnelere incelenir.
- ★ Çocuklar bahçeden istedikleri bir nesneyi alırlar. Benzer nesnelere alan çocuklar aynı grupta olurlar. Gruplar isteklerine göre nesnelere kullanarak ritim çalışması ya da nesnelere kullanarak hayallerindeki bahçeyi yaparlar.
- ★ Okul bahçesinin fotoğrafları çekilir. Çekilen fotoğraflar sınıfa getirilir.
- ★ "Bahçe nasıl görünüyor? Bahçede neler var? Bahçemizin daha güzel olabilmesi için neler yapabiliriz?" gibi sorular sorularak çocuklarla birlikte fotoğraflar üzerinde konuşulur.
- ★ Ardından çocuklara "Nasıl bir bahçemiz olmasını isterdiniz?" sorusu sorulur. Sohbetin ardından çocukları sahip olmak istedikleri bahçenin resmini çizerler.
- ★ Çocuklar resimlerini tamamladıktan sonra okul idarecisi ziyaret edilir, çocuklar resimlerini anlatırlar. İdareciye dileklerini iletirler.
- ★ Sınıfa dönülür. Öğretmen, çocuklarla birlikte resimlerindeki bahçelerin özelliklerini de vurgulayarak "Nasıl bir bahçem olsa?" adlı bir şarkı söyler. Ardından hep beraber şarkı söylenerek dans edilir.

NASIL BİR BAHÇEM OLSA?

Yemyeşil ağaçlar olsa,
Kuşlar kelebekler uçsa,
Gelip omzuma konsa,
Böyle de bir bahçem olsa.

Masmavi bir havuz olsa,
Renk renk balıklarla dolsa,
Hep beraber oynasalar,
Böyle de bir bahçem olsa.

Salıncakta çocuklar,
Kaydıraftan kayarlar,
Kumlarla oynuyorlar,
Böyle de bir bahçem olsa.

Öğretmen: Menekşe Anur/Şanlıurfa

DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular yöneltilir:

- ★ Bahçede neler yaptık? Sınıfa geldikten sonra etkinliğe nasıl devam ettik?
- ★ Okulun idarecisine düşüncelerinizi söylemek hoşunuza gitti mi?
- ★ Okul bahçesinin sizce en güzel yeri neresiydi? Bahçede nelerin değişmesini istediniz?
- ★ Evinizin de bahçesi var mı? (Eğer varsa) evinizin bahçesinde olup okulda olmayan veya okulun bahçesinde olup evinizin bahçesinde olmayan neler var?

AİLE KATILIMI

- ★ Ailelerden okul bahçesinin düzenlenmesiyle ilgili önerilerini/katkılarını paylaşmaları istenir. Bahçe düzenlenmesinde mümkün olduğunca çocukların ve ailelerin önerilerine yer verilir.
- ★ Ailelere çocuklarıyla beraber ev/apartman bahçelerinin düzenlenmesi konusunda da benzer bir çalışma yapmaları önerilebilir.

UYARLAMA

Sınıfta Ortopedik Yetersizliği Olan Bir Çocuk Varsa:

- ★ Elinde ya da ellerinde kasılmalar olan bir çocuksa, sınıfa döndükten sonra resim çizme aşamasında; kalın boyalarla boyama yapmasını sağlamak, fiziksel yardım sağlamak ya da kalemi hiç tutamıyorsa bilgisayar kullanarak resim yapmasına izin vermek gibi uyarlamalar yapılabilir.
- ★ Çocuğa fiziksel yardım veriliyorsa, gereksinim düzeyine uygun derecede yardım sağlanmalıdır. Fiziksel yardım elin üzerinden, bilekten, dirsekten, kolun altından tutularak verilebilir. Fiziksel yardım ile resim çizilirken çocuğun nasıl bir bahçe çizmek istediği üzerine sohbet edilebilir. Böylece bilekten tutularak tam fiziksel yardım veriliyorsa çocuğun istekleri doğrultusunda resim yapılabilir.

29. GERİ DÖNÜŞÜM

Etkinlik Çeşidi: Drama (Büyük Grup Etkinliği)
Yaş Grubu: 48 - 72 Ay

KAZANIMLAR VE GÖSTERGELERİ

Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesne/durum/olaya dikkatini verir. (Göstergeleri: Dikkat edilmesi gereken nesne/durum/olaya odaklanır. Dikkatini çeken nesne/durum/olayı ayrıntılarıyla açıklar.)

Kazanım 13. Günlük yaşamda kullanılan sembolleri tanır. (Göstergeleri: Gösterilen sembolün anlamını söyler.)

Dil Gelişimi

Kazanım 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını kavrar. (Göstergeleri: Sözel yönergeleri yerine getirir. Dinlediklerini/izlediklerini açıklar.)

Sosyal ve Duygusal Gelişim

Kazanım 3. Kendini yaratıcı yollarla ifade eder. (Göstergeleri: Duygu, düşünce ve hayallerini özgün yollarla ifade eder. Özgün özellikler taşıyan ürünler oluşturur.)

MATERYALLER

ÇEVKO'nun cam, plastik ve kâğıt geri kazanımına yönelik afişleri, geri kazanım sembolünün olduğu kartlar, çevresine cam ve plastik şişelerin, kâğıtların atılmış olduğu bir çöp kutusunun fotoğrafı.

SÖZCÜKLER

Geri dönüşüm, sembol

KAVRAMLAR

ÖĞRENME SÜRECİ

- ★ Çevre Koruma Vakfı'nın (ÇEVKO) cam, plastik ve kâğıt geri dönüşümüne yönelik afişleri sınıfın duvarlarına asılır.
- ★ Geri dönüşüm sembolünün olduğu kartlar çocuklara dağıtılır. Çocuklar kartlardaki şekli incelerler. Sembolü bedenleri ile gösterirler. Daha sonra bu sembolün anlamı hakkında çocuklarla konuşulur.
- ★ Çocuklar müzik eşliğinde dans ederler. Müzik durduğunda öğretmenin yönergelerine göre süt şişesi, plastik su şişesi, gazete, kâğıt, kavanoz vb. nesnelerin heykeli olurlar.
- ★ Daha sonra çocuklar, çevresine cam ve plastik şişelerin, kâğıtların atılmış olduğu bir çöp kutusunun fotoğrafını incelerler. Fotoğrafta gördükleri ile ilgili konuşurlar.
- ★ Öğretmen çocuklara "Fotoğraftaki şişeleri, kâğıtları kimler atmış olabilir? Neden atmış olabilirler? Bu şişeler ya da kâğıtlar çöp kutusu dışında başka nerede olmak isterlerdi?" gibi sorular sorar.
- ★ Çocuklar şişeler ve kâğıtların olmak istedikleri yerler ile ilgili resim yaparlar.
- ★ Çocukların belirledikleri dört-beş resimden yola çıkılarak öykü oluşturulur. Öykü oluşturulurken resimlerden birinde önemli bir olayın yaşandığı vurgulanır. Oluşturulan öykü canlandırılır.
- ★ Masalara farklı boyutlarda olan geri dönüşüm sembollerinin yapıştırıldığı kâğıtlar ve boyalar konur. Geri dönüşüm sembolüne dikkat çekilerek başka nerelerde gördükleri sorulur.
- ★ Çocuklar kâğıtlarında bulunan geri dönüşüm sembollerini kullanarak resimlerini tamamlarlar.

DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular yöneltilir:

- ★ Geri dönüşüm sembolünü kullanarak neler yaptık?
- ★ Yaptığınız resimlere bakarak oluşturduğunuz öyküde sizi en çok etkileyen şey ne idi?
- ★ Daha önce geri dönüşüm sembolünü nerelerde gördünüz?

AİLE KATILIMI

- ★ Ailelere geri dönüşüm ile ilgili görselleri kullanarak bir albüm hazırlamaları önerilebilir.
- ★ Ailelerden çocukları ile birlikte sokakta (özellikle akşam saatlerinde) gezintiye çıkmaları ve bu gezintide gördükleri çöp kutularının fotoğraflarını çekip sınıfa göndermeleri istenebilir.

UYARLAMA

Sınıfta Görme Yetersizliği Olan Bir Çocuk Varsa:

- ★ Kabartmalı geri kazanım sembolünün olduğu bir kart hazırlanır. Çocuk karta dokunarak inceledikten sonra sembolü bedeni ile gösterir.

31. TOPRAĞIN İÇİNDE NELER VAR?

Etkinlik Çeşidi: Sanat, Fen ve Matematik (Bütünleştirilmiş Büyük - Küçük Grup Etkinliği)
Yaş Grubu: 48 - 72 Ay

KAZANIMLAR VE GÖSTERGELERİ

Bilişsel Gelişim:

Kazanım 1. Nesne/durum/olaya dikkatini verir.

(Göstergeleri: Dikkat edilmesi gereken nesne/duruma/olaya odaklanır. Dikkatini çeken nesne/durum/olayı ayrıntılarıyla açıklar.)

Kazanım 11. Nesneleri ölçer. (Göstergeleri: Standart olmayan birimlerle ölçer. Ölçme sonucunu söyler.)

Dil Gelişimi:

Kazanım 8. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder. (Göstergeleri: Dinlediklerini/izlediklerini resim, müzik, drama, şiir, öykü gibi çeşitli yollarla sergiler)

Motor Gelişim:

Kazanım 4. Küçük kas becerileri gerektiren hareketleri yapar. (Göstergeleri: Değişik malzemeler kullanarak resim yapar.)

ÖĞRENME SÜRECİ

- ★ Çocuklar okulun bahçesine çıkarlar. Toprağın içinde neler olabileceğini ile ilgili düşüncelerini küçük bir deftere resim çizerek not alırlar.
- ★ Çocuklar üçer ya da dörder kişilik gruplar halinde toprağı belli bir derinliğe kadar tırmık ve kürek kullanarak kazarlar. Her grup açtıkları çukurların derinliğini standart olmayan birimler (bahçede bulunan sopa/çubuk, taşlar, ipler, karış vb) kullanarak ölçerler. Gruplar ölçüm sonuçlarını diğer gruplar ile paylaşır.
- ★ Her grup kazdığı çukurdan çıkan toprakların içerisinde bulunan bitki kökleri, solucan, böcek, yaprak, toprağın rengi vb. canlı ve cansız varlıkları büyüteç yardımıyla incelerler. Çıkan varlıklar hakkında sorulan soruları yanıtlarlar.
- ★ Sohbet tamamlandıktan sonra her çocuk toprağın altında gördükleri canlı ve cansız varlıkların resimlerini de küçük defterlerine çizerler. Çocuklar yaptıkları çizimler hakkında sohbet ederler.
- ★ Çocuklara büyük bir kraft kağıdı, yapıştırıcı, ağaç kökleri, taşlar, yaprak vb. verilir. Çocuklar hep birlikte bu malzemeleri kullanarak toprak ile ilgili resim yaparlar.

MATERYALLER

Tırmık, kürek, sopa, taş, ip, boya kalemleri, kraft kâğıdı, yapıştırıcı, ağaç kökleri, taşlar, yaprak, küçük defterler.

SÖZCÜKLER

Derinlik

KAVRAMLAR

DEĞERLENDİRME

Etkinlikten sonra çocuklara aşağıdaki sorular yöneltilir:

- ★ Bahçede neler yaptınız? Neler gördünüz?
- ★ Oluşan çukurları neler kullanarak ölçtünüz?
- ★ Toprağı kazdıktan sonra neler buldunuz?
- ★ Bahçede en çok ne yaparken heyecanlandınız? Neden? En çok neyi merak ettiniz? Neden?

AİLE KATILIMI

- ★ Ailelere çocuklarıyla bahçeye çıkıp toprak üstü ve altında bulunan canlı/cansız varlıkları gözlemleyip sohbet etmeleri önerilebilir.
- ★ Toprağın canlı ve cansız varlıklar için barınak görevi gördüğünü vurgulayan resimli bir bülten hazırlanıp panoya asılabilir veya evlere gönderilebilir.

UYARLAMA

Sınıfınızda Zihinsel Yetersizliği Olan Bir Çocuk Varsa:

- ★ Toprakta çıkan varlıklar ile ilgili sohbet edilirken basit ve kısa cevaplı sorular sorulur.
- ★ Çocuğun ihtiyacı varsa sözel yönerge tekrarlarında bulunarak ve fiziksel yardım sağlanarak çocuğun kendisinden bekleneni gerçekleştirmesine yardımcı olunmalıdır.

Kaynaklar

❖ *MEB (2013). Okul öncesi eğitim programı. <http://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/ooproram.pdf>*

Dr. Taşkın Taştepe

ÇOCUK VE EKOLOJİ

Çevre Eğitimi Etkinliği Hazırlama ve Sunma

Dr. Taşkın Taştepe